

KOKSZTYS
KANCELARIA PRAWA GOSPODARCZEGO SPÓŁKI KOMANDYTOWEJ

biuletyn informacyjny

NUMER 05/2009

Koksztyś Kancelarii Prawa Gospodarczego Spółki Komandytowej

CO SIĘ ZMIENIŁO SIĘ W PRAWIE SPÓŁEK HANDLOWYCH W 2009 ROKU?

W 2008 roku Parlament uchwalił aż 5 znaczących nowelizacji kodeksu spółek handlowych. Jedną z nich, wprowadzona ustawą z dnia 23 października 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2008/217/1381), weszła w życie z dniem 8 stycznia 2008 r. Powstała ona z rozpatrzenia dwóch projektów ustaw – rządowego i autorstwa Prawa i Sprawiedliwości, i miała na celu, w ramach lansowanego przez ugrupowanie rządzące projektu „przyjazne państwo”, uproszczenie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wyboru optymalnej formy organizacyjnej i prawnej prowadzonej działalności przez tzw. mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Adresatami tych zmian są, więc przede wszystkim przedsiębiorcy, którzy zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej

(Dz.U. 04.173.1807), w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

1. zatrudniali średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnęli roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, - **mikroprzedsiębiorcy**;

2. zatrudniali średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz osiągnęli roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów, usług i operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro – **mali przedsiębiorcy**;

3. zatrudniali mniej niż 250 pracowników oraz osiągnęli roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów, usług lub operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro – **średni przedsiębiorcy**.

Dla zapewnienia korzystnych warunków funkcjonowania i rozwoju tej kategorii przedsiębiorców oraz możliwości dostosowania formy organizacyjno – prawnej prowadzonej działalności, do istniejących potrzeb, wprowadzone zostały następujące zmiany w prawnej regulacji osobowych spółek handlowych:

- zniesienie obowiązku przekształcenia spółki cywilnej w spółkę jawną w sytuacji, gdy przychody netto spółki cywilnej w każdym z dwóch ostatnich lat obrotowych osiągnęły wartość powodującą, zgodnie z przepisami o rachunkowości, obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych, tj. jej przychody netto ze sprzedaży towarów lub świadczenia usług osiągnęły równowartość w walucie polskiej, co najmniej 4 tysiące euro. Dzięki nowelizacji kodeksu spółek handlowych, wprowadzonej ustawą z dnia 23 października 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks

spółek handlowych, wspólnikom spółki cywilnej, prowadzącym przedsiębiorstwo większych rozmiarów, pozostawiono możliwość swobodnego podjęcia decyzji, czy chcą przekształcić formę organizacyjno – prawną prowadzonej działalności. Tym samym może to być decyzja co do dalszego trwania spółki cywilnej - każdy ze wspólników jest przedsiębiorcą i jego działalność podlega wpisowi do Ewidencji Działalności Gospodarczej - bądź też powołać spółkę prawa handlowego (a więc spółkę jawną, spółkę partnerską, spółkę komandytowo-akcyjną, spółkę komandytowo-akcyjną, spółkę z o.o. bądź spółkę akcyjną), i wówczas działalność ta podlega zarejestrowaniu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Uchylenie powyższego obowiązku pozwala także wspólnikom spółki cywilnej uniknąć kosztów przekształcenia spółki tj. jej rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ogłoszeń w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a wskazać należy, że w rejestrze należy ujawniać także wszystkie zmiany w umowie.

- konsekwencją zniesienia obowiązku przekształcenia spółki cywilnej w spółkę jawną, w sytuacji gdy w kolejnych dwóch ostatnich latach obrotowych, osiągnęła ze sprzedaży towarów i usług, przychód netto przekraczający równowartość w walucie polskiej 4 tysiące euro, jest uchylenie treści art. 626 kodeksu spółek handlowych, nakładającego na każdego ze wspólników spółki cywilnej prawo

a zarazem obowiązek zgłoszenia takiej spółki do Krajowego Rejestru Sądowego. Dodatkowo uchylony został także art. 627 kodeksu spółek handlowych, którego dyspozycja przydawała sądowi rejestrowemu prawo nałożenia grzywny w wysokości do 20 tysięcy złotych, na wspólników spółki cywilnej, którzy w ciągu roku nie złożyli wniosku o przekształcenie spółki, w spółkę jawną.

- kosmetyczne zmiany objęły także regulację spółki partnerskiej, w zakresie formy jaką powinna przybrać umowa spółki. Dotychczasową formę umowy spółki w postaci aktu notarialnego, zastąpiono umową na piśmie pod rygorem nieważności. Tym samym formę umowy spółki partnerskiej zrównano w formie, jaką powinna mieć umowa spółki jawnej.

Zmiany też nie ominęły także przepisów dotyczących spółek kapitałowych, a więc spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej.

Najpoważniejsze z nich dotyczą przede wszystkim:

- obniżenia kapitału zakładowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z dotychczasowych 50 tysięcy złotych do 5 tysięcy złotych. Tym samym od 8 stycznia 2009 r., spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, będzie można powołać dysponując zaledwie 1/10 częścią funduszy, które były niezbędne do powołania tego rodzaju spółki przed nowelizacją kodeksu spółek handlowych z dnia 23 paź-

dziernika 2008 r. Natomiast w związku z obniżeniem wysokości kapitału zakładowego, nie ulegnie zmianie minimalna wartość nominalna udziału wspólnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, i zgodnie z dyspozycją art. 154 § 2 kodeksu spółek handlowych, nie będzie mogła być ona niższa niż 50 zł.

- obniżenia kapitału zakładowego w spółce akcyjnej z kwoty 500 tysięcy złotych do kwoty 100 tysięcy złotych, przy jednoczesnym zachowaniu minimalnej wartości nominalnej akcji, która stosownie do treści art. 308 § 2 kodeksu spółek handlowych nie może być niższa niż 1 grosz.

Odnosząc się słowem krótkiego komentarza do znowelizowania przez ustawodawcę, przepisów kodeksu spółek handlowych w zakresie obniżenia wysokości kapitału zakładowego w spółce akcyjnej oraz w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, wskazać należy, że dzięki temu, chciano umożliwić tworzenie spółek kapitałowych – pozwalających na wyeliminowanie charakterystycznej dla spółek osobowych, solidarnej i osobistej odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki – także osobom, które nie mają możliwości zgromadzenia majątku w wymaganej wcześniej wysokości, stanowiącej odpowiednio dla spółki akcyjnej i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, kwoty 50 i 500 tysięcy złotych. Powyższe uregulowanie z jednej strony stworzy możliwość małym i średnim przedsię-

biocom na powoływanie spółek kapitałowych, z drugiej zaś strony w czasie pojawiających się sygnałów kryzysu gospodarczego, a co za tym idzie zwiększonego ryzyka działalności gospodarczej, na wypadek niepowodzenia, może znacznie utrudnić zaspokojenie roszczeń wierzycieli takich spółek.

Dalsze zmiany w regulacji spółek kapitałowych objęły między innymi:

- zniesienie obowiązku zachowania formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym dla czynności prawnej przekraczającej zwykły zarząd, podejmowanej przez wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, któremu przysługują wszystkie udziały tej spółki bądź gdy udziały te przysługują jednemu wspólnikowi i spółce. Dzięki tym zmianom odpada konieczność badania, czy konkretna czynność podjęta przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, była czynnością mieszczącą się w kategorii zwykłych spraw spółki, czy też ją przekraczała. W tym miejscu wskazać należy, że dokonywanie takiej oceny często było nader utrudnione.

Zważywszy na to, że brak zachowania wymaganej formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym zagrożony był sankcją nieważności czynności prawnej (art. 172 § 2 kodeksu spółek handlowych w zw. z art. 73 § 2 kodeksu cywilnego), powyższa zmiana będzie lepiej chroniła interesy osób trzecich, dokonujących czynności zarówno

faktycznych jak i prawnych, z jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością.

- zarówno w spółce akcyjnej jak i w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jasno określono dzień dywidendy i wskazano, który organ wyznacza dzień wypłaty dywidendy, w sytuacji, gdy odpowiednio uchwała walnego zgromadzenia lub uchwała wspólników takiego dnia nie określa. W takiej sytuacji, w spółce akcyjnej dzień wypłaty tego świadczenia wyznacza rada nadzorcza, tak aby dzień ten przypadał w ciągu dwóch miesięcy od daty podjęcia przedmiotowej uchwały przez walne zgromadzenie wspólników.

Natomiast w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością dzień wypłaty dywidendy wyznacza zarząd tej spółki, bacząc by od dnia podjęcia uchwały przez wspólników do dnia wypłaty tego świadczenia, nie upłynął okres dłuższy niż dwa miesiące.

- dodatkowo wskazać należy, że obniżeniu z 10 tysięcy złotych do 5 tysięcy złotych uległa wysokość grzywny, która może zostać nałożona na członków zarządu spółek kapitałowych w sytuacji, gdy pisma i zamówienia handlowe nie zawierają informacji dostatecznie identyfikujących danego przedsiębiorcy. A w szczególności gdy w pismach tych nie jest wskazana pełna nazwa przedsiębiorcy, jego siedziba oraz numer Krajowego Rejestru Sądowego i wysokość kapitału zakładowego oraz informacji czy został on pokryty w całości. Przedmiotowa noweli-

zacja kodeksu spółek handlowych rozszerzyła zakres podmiotowy stosowania tego przepisu, także na komplementariuszy spółek komandytowo - akcyjnych uprawnionych do reprezentowania spółki.

Reasumując – w ramach nowelizacji kodeksu spółek handlowych wprowadzonej ustawą z dnia 23 października 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych, wprowadzono preferencyjne uregulowania mające na celu ułatwienie małym i średnim przedsiębiorcom wybór optymalnej formy organizacyjno – prawnej prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Jakże w praktyce zostaną wykorzystane przez przedsiębiorców zmienione w tym zakresie przepisy, okaże się w najbliższej przyszłości.

Ewa Kazimierczak
prawnik z KOKSZTYS
Kancelaria Prawa Gospodarczego